

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, kedd 1911. május 23.

118. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Via dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 80 fillér.

Osztrák viszonyosság.

A lapok közleményei szerint a magyar pénzügyminiszter a soproni kereskedelmi kamara kezdeményezésére kieszközölte az osztrák pénzügyminiszternél, hogy a magyar kereskedőknek Ausztriában való megadóztatására nézve fennálló sérelmes állapot megszűnjék. Ez a kérdés sok magyar kereskedőt érdekel, mert nemcsak magyar vásárosok és házalók, hanem gabona-, marha- és lókereskedők keresik fel nagy számban az osztrák piacokat, akik ott eddigelé a legnagyobb vexációknak voltak kitéve az adóhatóságok részéről annak ellenére, hogy a legutóbbi kiegyezés alkalmával a kereskedők kétszeres megadóztatásának elkerülése végett Magyarország és Ausztria között egyezmény jött létre, amely be is cikelyeztetett. E törvénybe foglalt egyezmény alapelve az, hogy az egyik állam polgárai a másik államban folytatott üzletük után nem adóztatnak meg, csak ha ott állandó telepük van.

Persze, az osztrákok hamarosan rájöttek arra, hogy miként lehet az egyezmény ellenére adót sózni a magyar kereskedők nyakába. Ha egy magyar gabonakereskedő például a bécsi tőzsdét néha meglátogatja, ezt már olyképp magyarázza az osztrák finánc, hogy állandó telepe van és megadóztatja. Az állatkereskedőkre nézve pedig, akiknek állatai a vágóhidon, vagy istállóiban állanak, ezen a révén állapítja meg

„A Tengerpart” tárcája.

M. le Menu párisi utazása.

Anacharsis le Menu végre bekezdhetett a készülődésbe és megírhatta Párisba az aude-i gyerekeknek, hogy nemsokára megérkezik. Négyen voltak ott Audeból, akik a Lion de Belfort, meg a Saint-Michel tér közt elszórva bővítették tudományukat és szaporították az utcanépet.

Bár Anacharsis nagyon irigykedett rájuk, tulajdonképpen nehéz volt az életük. Bár minden kísértés ott örvénylett körülöttük, ők csak a legszerényebbeket ragadhatták meg s a d'Harcourt, vagy a Loraine bájos kliensei sohasem melegegtek az ő szobájukban. Esténként, mikor a boulevard megtelt eleven, apró lábcsakkal s mikor oly kedvesen hullámszik rajta a csipketenger, hányszor vágytak argentine-i jómódu ismerőseik sorsára!

De valami titkos hit a csillagokban megvizsgáltta az Anacharsis kollégáit. Ha néha néha nagyon is felhősnek mutatkozott az égük, azért tudták, hogy majd eljön az ideje annak is, mikor majd elszállnak róla a tavaszi ködök és diadalmas fényben fog ragyogni.

Különb, mint minden optimistának, ott volt a korcsma meg a kártya az ő kezükben is, hogy a sors mostohaságán segítsen. Csoportokra oszolva a kis kávéházakban a billiárdot, a szerény vendéglőkben meg a kártyát kultiválták. Meg az is megesett néha, hogy a kár-

az állandó telepe. Ez az egyezménybe ütköző álláspont annyival igazságtalanabb, mert viszont a magyar kincstár lojálisan betartja az egyezményt azokkal az igen nagyszámu osztrák határszéliek, főleg morva kereskedőkkel szemben, akik állandóan látogatják a nyugat- és észak-magyarországi vásárokat és a határszéleken a magyar kereskedelem és ipar rovására igen jelentékeny üzleteket csinálnak.

A magyar pénzügyminiszter intervenciójának, a közzétett kommuniké szerint, megvolt az a fogatja, hogy az osztrák pénzügyminiszter elfogadta elv gyanánt a magyar értelmezést, amely szerint a vásári berendezések rendszeres használata még nem állapítja meg a magyar marhakereskedők adókötelezettségét, hanem a tartós használat csak akkor áll be ha a vásárlatógató magának a használatot, a jövőre is állandóan biztosítja. Ennek analógiájára a tőzsde látogatása még nem állapít meg a magyar gabonakereskedőre nézve adófizetési kötelezettséget.

Az osztrák pénzügyminiszter által elfogadott elv nagyon szép, de hát „elvileg” már éppen elég garanciát létesítettünk praktikus haszon nélkül az osztrákok tulkapásai és szekaturái ellen. Ismervén az osztrák hatóságok nagy leleményességét a magyar kereskedelem szorongatásában, ezuttal sem várunk valami nagy eredményt az osztrák pénzügyminiszterrel létrejött elvi megállapodástól.

Még pedig már annál kevésbé is, mivel

tya, bár éppen nem kényeztette el őket, egy-egy jóllakáshoz is elsegítette valamennyiüket. A billiárd posztója mellett viszont a mindennapi gondjaikat felejtették el s a szivtelen lányok miatt legfeljebb a kártya közben bosszankodtak.

De ha Anacharsis Párisba jön, vele nem ismertetik meg ezt az életrendet. Mindnyájan őszinte barátsággal szerették; s elhatározták, hogy a falusi vendégnek megmutatják, mit tartson a párisi vendégszeretetről. Bevezetésnek valamennyien kimennek elébe gyalog a toulousei gyorsvonathoz. Ez bizonyosan nagyon kellemesen fogja meglepni, — és úgy is volt.

— Ejha, de pompás fiúk vagytok, — mondta meghatóttan a bizottság karjai közé jölve.

— S milyen boldog vagyok, hogy végre kezet szoríthatok veletek. Na, tudjátok, nem ment valami könnyen. Az öregemnek mindig akadt valami jó oka rá, hogy ne eressen. Utoljára is, mikor két hetet ígért, csak egyre engedett el. . . Ez nem valami sok arra, hogy az ember megismerje a fővárost, mi?

— Ah, ugyan, ugyan, — mondja rá egy hang, — egy hét elég rá, hogy az ember mindkét féltékét bejárja. A féltékéről jut eszembe, hogy bennünket várnak egy kávéházban, amelynek éppen az neve.

— Megállj csak, — szól egy másik hang, — ott végig nézhetsz most egy billiárd pártit, amelyet biztosan sohasem láttál még. Emanuel . . . Emanuel Marolieu van ma nálunk, akiről azt mondják, hogy mestere a bajnokoknak.

egy másik osztrák legfőbb hatóság: a közgazgatási bíróság az osztrák pénzügyminiszterrel ellentétben álló döntést hozott a magyar kereskedők megadóztatásának alapjául szolgáló interpretáció kérdésében. Nézetünk szerint itt „elvek”-kei operálni nem lehet, hanem radikális ultra kell a magyar kereskedelem jogtalan ausztriai megadóztatása ellen fellépni.

Két eszköz áll e tekintetben rendelkezésünkre. Az egyik az, hogy a törvényben biztosított viszonyosság betartását követeljük és ennek megsértésével szemben mi is retorziót gyakoroljunk az osztrák kereskedőkkel szemben, ugyanoly alapon megadóztatván őket, mint amelyen a magyar kereskedőkre róttak ki adót Ausztriában. Az osztrák üzleti körök majd sietnek a jogtalan megadóztatás miatt saját kormányuknál demonstrálni és ezen a révén lehetne majd biztosítani az egyenlő elbánás érvényrejtését Ausztriában.

A másik mód sérelmünk orvoslására még radikálisabb. A kormány a törvényben biztosított jogánál fogva egyszerűen mondja fel az 1907. évi egyezményt, melynek fennállása legalább oly fontos érdeke Ausztriának, mint nekünk. Sőt az osztrák kereskedelemnek sokkalta nagyobb terhet jelentene a Magyarországon való megadóztatás, mint a magyar kereskedelemre nézve az Ausztriában való adófizetés, mert hiszen összehasonlitha-

— Jó, jó, — mondta Anacharsis, — csakhogy éjfél van és én fáradt vagyok. Nem jobb volna azzal kezdeni, hogy egy szállót keressék?

— Szállót! Mi nem jut eszedbe! Hiszen Bedondés, csak emlékszel talán reá, Casimir Bedondés már ágygyl vár, külön a te számodra egy ágyat állított be a szobájába.

— Nagyszerű, na hát ez igazán nagyszerű, nyögte az utas, akinek ebben a pillanatban le kellett mondania arról, hogy akár a vétkezésnél, akár máskor egy pillanatnyi diszkréciót is élvezhessen.

Ez éjszaka megismerkedett az asztalokkal, meg egy néhány törzsverdéggel Hémissphéresben. Semmi sem lepte meg különösebben, tekintettel arra, hogy odahaza, Shézanban a Camille kávéháznak üveges komptoirja van és hogy három elektromos ivlámpa világítja meg.

Későn fektüdtek és Anacharsis rosszul aludt. Először is, mert a vendégszerető ágy már régen elvesztette minden ruganyosságát, másodsor, mert Bedondés nem tudta másképpen behunyni a szemét, csak ha ugyanabban a pillanatban kinyitotta a száját és attól kezdve el nem hallgatott szakadatlanul kereplő beszédje.

Az ideiglenes párisi polgár hamar felébredt és egy sétat proponált. Hol kezdjek el? A place de la Concordeon? A Champs-Elyséesen? A Louvre-on?

— Várj meg engem, én veled megyek — jelentette ki neki Bedondés, aki miután elfogyasztott két csésze kávé és egy egész sereg

tatlanul nagyobb üzletet bonyolítanak le az osztrákok nálunk, mint fordítva. Ugy, hogy az egyezmény további fennállása érdekében az osztrák ipari és kereskedelmi körök minden erejükkel, hatalmukkal és befolyásukat latba vetnék.

Az új rappresentanza első ülése.

A kormányzó egy újabb összehívó leirata folytán a mára hirdetett képviselőtestületi ülést már szombaton megtartották. Az ülés napirendjén az összehívó leirat felolvasása valamint az igazoló-bizottságok kisorsolása volt.

Prodam János korelnök zsfolt karzatok s telt padosok előtt nyitotta meg az új rappresentanza első ülését. A határozatképesség megállapítása után a korelnök emelkedett hangon megnyitó beszédet mondott, melyben megköszönte a bizalmat, hogy az elnöklést a végleges megalakulásig reábizták. Azután reményének adott kifejezést, hogy az új képviselő testület úgy az adminisztráció, mint a politika terén méltó lesz a választók bizalmára. Felhívta az új rappresentanzát, hogy a város erkölcsi és anyagi haladására munkálkodjék s mindig az autonomia érdekét tartsa szem előtt.

Az elnök szavait itt lelkes taps szakította félbe, melynek lecsillapodása után a korelnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Züngerle József rappresentante haláláról. Méltatta az elhunyt érdemeit, majd indítványára a képviselőtestület felállással adott kifejezést gyászának.

A korelnök ezután Antony Gino dr. titkárral felolvastatta Wickenburg István gróf kormányzó összehívó leiratát, majd felszólította a képviselőtestületet, hogy a bizottsági tagokat négy igazoló bizottságba osszák be. A bizottságok aztán kölcsönösen megvizsgálják a választási iratokat.

Stupicich időmegtakarítás céljából indítványozta, hogy a neveket egy urnából sorsolják ki.

Az indítványt elfogadták, mire a négy bizottság egyenkint tizenegy tagját kisorsolták. Ezután megválasztották az egyes bizottságok elnökeit és előadóit. Az első bizottság elnöke Fésits György dr., előadója Riccotti Arrigo, a másodiké Ossoinack András, előadója Negovetich dr., a harmadiké Grossich Antal dr., elő-

adója Friedrich Antal dr., a negyediké Ossoinack János, előadója pedig Brazzoduro lett.

A korelnök ezután felhívta a rappresentanték figyelmét Züngerle József halálával megüresedett a tagsági hely betöltésére. Sorsolás alá kerülnek Gerbaz Herman és Blasich A. József, akik a választások alkalmával egyenkint 703 szavazatot nyertek.

Rubinich a jövőre való tekintettel indítványozta, hogy a többi póttag sorrendje is megállapíttassék. Corossacz Ferenc és Friedrich Antal dr. felszólalása után a terembe hozták a választásra vonatkozó iratokat.

Grossich Antal dr. tiltakozott a pecsétek feltörése ellen, mert szerinte ehhez csak az igazoló bizottságok elnökeinek van joguk.

Vio Antal dr. szerint Grossich dr. tévedésben van. Ha csak az igazoló bizottságok elnökeinek volna joga a pecsétek feltöréséhez, akkor a kormányzó nem tudta volna a szükséges igazolványokat az ujonnan megválasztottnak elküldeni. Ezért kellett az iratcsomó ama pecséteit feltörni, ahol a jegyzőkönyvek voltak.

Ossoinack András és Pázmány Jenő dr. felszólalása után felnyitották az iratcsomót oly módon, hogy a többi pecsét sértetlen maradt.

Ezután kisorsolták Gerbaz Herman, Eidlitz Hugó és Schittar János póttagokat, akik közül Gerbaz Hermant hívták meg Züngerle helyére.

Ennek megtörténtével az iratcsomót újból lepecsételték s megőrzésre átadták De Struppi városi főpénztárosnak.

Ezzel az ülés véget ért.

UJDONSÁGOK.

— **Aehrenthal elutasítása.** Aehrenthal-Lexa Alajos gróf külügyminiszter tíz heti üdülés után ma utazott el családjával Abbaziából. A külügyminiszter, akinek egészsége teljesen helyreállott, a bucsuzásra megjelent személyiségektől rendkívül szíves bucsut vett.

— **Kunsti ellentengernagy — a haditengerészet parancsnokhelyettese.** Pólából jelentik: A nyugalomba vonuló Kneiszler tengernagy helyére — minden valószínűség szerint — Kunsti Alajos lovag ellentengernagyot, aki sok éven át a fiumei haditengerészeti akadémia parancsnoka volt, fogják a haditengerészet parancsnokhelyettesévé kinevezni.

— Nem állhatnánk meg a Pantheonnál? — kérdezte nagyon félénken Anacharsis. Fulviére leintette.

— Micsoda rossz gondolat! Ötvennégyen vannak ott, de ötvennégy se tesz annyit mint öt. Csak bízd rám magad abban, hogy mit kell megnézni. A pokernek pedig olyan varázsa van, amelyet de Menu nagyon félreismert. Igen gyorsan haladt benne és nem is rejtett képességgel indult a harcba.

— Ejha, ez már aztán játék! — mondotta egyre Doumazé.

Mig a tárcája birta, addig tetszett is ez Anacharsisnak s miután egyszerre úgy állott ott, mint a kifacsart citrom, akkor már se arra nem kellett gondolnia, hogy még meddig tart a parti, se azon nem kellett törnie a fejét, meddig maradjon még ebben a drága városban. Szerencse, hogy M. Le Menu, az apa, térti jeggyel indította utnak drága örökösét, mert különben...

A pályaudvarra ugyanaz a bizottság kísérté ki Anacharsist, amely fogadta s igen tele volt érzéssel.

— Na hát, — kérdezte másnap M. Laboureur belépve a Camille kávéházba, ahol a világlátró utas már belekezdett tapasztalatainak lelkes leírásába, — megérte a fáradságot, mi?

— Hogyne, mindenesetre, mondta, Anacharsis. — Láttam Casimir Redondést, Emanuel Mazoliet, Cézár Fulviért, Fabien Doumazét és még annyi mást, de tudod, akár hiszed, akár nem, én úgy érzem, mintha még sem ismerném Páriszt.

Jeanne Landre.

— **A honvéd-vezérfőtörzsorvos szemléje.** Kepes Gyula dr. honvéd-vezérfőtörzsorvos szombaton este Fiuméba érkezett s ma délután megvizsgálta a 20. honvédegységet Fiumében állomásozó századát. A vezérfőtörzsorvos a legénység egészségi állapotát teljesen kielégítőnek találta.

— **Család és iskola.** A Fiumei Tanítóegyesület szombati közgyűlésén került szónyegre az a kérdés, hogyan lehetne a szülői megcsappant érdeklődését az iskola munkájára iránt fokozni. Kárpáti György elnöki megnyilvánulásában e tárgy kapcsán felvetette a sokhelyi bevált és ugynevezett szülői értekezletek ügyét. Hosszasabban szólott e tárgyhoz a jelen volt Kankovszky Ferenc miniszteri tanácsos, a tanítóegyesület tiszteletbeli tagja. Tanítónk végül kimondották, hogy a jövő tanévi folyamán Fiumében is életbeléptetik ezt az intézményt s addig is minden előkészületet megtesznek, hogy az értekezletek valóban beváltsák a hozzájuk fűzött reményeket.

— **Az új kereskedelmi miniszter.** A „P. H.” szombati számában az új kereskedelmi miniszterről a következőket írja:

Lukács Lászlónak a kereskedelmi tárcakapcsán mondott záróbeszéde főképp ama részében tarthat számot a fokozott figyelemre, amelyben a kereskedelmi tárca kettéválasztásának — hátrányairól szólott. Hieronymi Károly halála óta épen a kormány köréből halottunk ama terv aktualitását, mely szerint a kereskedelmi miniszterium, tulnag munkakörét megérett a kettéosztásra. És ha Lukács László ezáltal ismertette a kettéosztás objektív hátrányait és elegendőnek tartotta egyelőre az államvasuti üzletvezetőségek, valamint az államvasuti igazgatóság fejlesztését: aligha tévedünk, amikor az objektív szempontok mögött személyi momentumokat is sejtünk, melyek a kettéosztás tervének legalább egyelőre elejtését javallották.

Ugy halljuk, hogy az új kereskedelmi miniszter személyére nézve körülbelül már megvan az elvi megállapodás s épen e komoly jelölthe való tekintettel állottak el ez idő szerint a kettéosztástól. Gróf Wickenburg Márk van kizemelve Hieronymi utódjaként, még pedig oly módon, hogy a kereskedelmi miniszterium továbbra is egységes maradjon az ő vezetés alatt.

Gróf Wickenburg Márk nem új ember a kereskedelmi miniszteriumban. Láng Lajos minisztersége alatt a politikai államtitkár méltóságát ő töltötte és abból az időből kedves emléke maradt vissza a kereskedelmi miniszteriumban, melynek körében szívesen fogadja közeli kinevezésének hírére. A legutóbbi delegációban mint külügyi előadó működött Wickenburg és egyébként is előkelő szerepet visz a munkapártban, nemcsak egyéniségénél, de annál az összeköttetésénél fogva is, melyben a legfelső körökkel áll. Lukács László bizonyára még tovább vezeti egy ideig a miniszteriumot, de Wickenburg Márknak kereskedelmi miniszterré való kinevezése, legalább a mai auspiciumok szerint, befejezett tény.

— **A «Művészesték» utolsó előadása.** Három heti működés után vasárnap este vette bucsut a „Művészesték” társasága a fiumei közönségtől. A sokkal nagyobb pártolást érdemelt szintársulat az előadások részvétlenség folytán volt kénytelen vendégszereplését befejezni, mely eredetileg június elsejéig volt tervezve. A bucsu egy „Művész-Cabaret” keretében történt, amelyben a társulat jelesebb tagjai szerepeltek. Czobor Ernő ötletes, elmés konferansza falrengető derűtséget keltett, szinpadai tréfái és kupléi után pedig percekig tartott a tapsvihar. Kornai Berta, a kitünő primadonna pompásabbnál-pompásabb dalaival és táncával elragadtatta a közönséget. Megérdemelt tapsokban volt része Antal Erzsinek és Kabók Győzőnek. Kabóknak szombaton Móricz Zsigmond falusi életképében is nagy sikere volt a bíró szerepében. Ujváry Lajos többször méltatótt kitünő alakításai ismét nagy hatást keltettek és Kornával énekelte duettjét többször még kellett ismételnie. A sikerült kabaré után Fall Leó „Édes öregem” című bájos, Biedermayer-

korbéli operettjét játszották, melyben *Kornai Berta* rendkívül fontos volt. A szépen megtelt színház közönsége egész estén át melegen ünnepelte a bucsuzó társulatot.

— **Tiszti küldöttség Fiumében.** A haditengerészet „Veibit” torpedóhajójának parancsnoksága Pólából távirati megkeresést intézett tegnap a révhivatalhoz. A táviratszerint a „Veibit” ma délután Fiuméba érkezik, hogy a Radecky huszárok Fiuméba érkező tiszti küldöttségét Pólába szállítsa.

— **Ismeretlen öngyilkos.** Ma hajnalban a fiumei ör- és záróintézet egyik éjjeli őre a pioppi-i tengerparton, a tengerhez közel egy fiatal ember hullájára bukkant. Felfedezéséről nyomban értesítette a rendőrséget, honnan *Beusterien* Henrik inspekción rendőrtisztviselő *Jelouscheg* dr. rendőrorvos és egy detektív ment a helyszínére. A hatósági bizottság megállapította, hogy a holttest mellett egy Bulldog-revolver fekszik, melyből az életunt egy golyót röpített bal mellébe. A golyó a szivbe hatolt s nyombani halált okozott. Az öngyilkosnak azonban nagyobb mennyiségű vére a száján át távozott el s így történt, hogy egész arca megaludt vérrel volt vastagon beborítva. Miután az orvos megállapította, hogy az életunt az öngyilkosságot legalább is tegnap este tíz óra felé követte el, a bizottság a személyazonosság megállapításához fogott. Az agnoszkálás azonban nem járt eredménnyel, mert az öngyilkos zsebeiben semmiféle olyan iratot nem találtak, melyből kiletét megállapíthaták volna. Mindössze egy kis papírszeletet fedeztek fel, melyre az ismeretlen csak annyit jegyzett fel, hogy róm. katolikus vallású. Az életunt testét sötétszürke ruha fedte s öltözkézből következtetve valószínűleg a munkásosztályhoz tartozott. Az ismeretlen galér nélküli inget s vadonatúj amerikai cipőt hordott. A hullát ezután a temető halottsházába szállították, az öngyilkosságról pedig értesítették az ügyészséget, hogy a boncolás elrendelése iránt intézkedjék.

Később a rendőrségen járt egy ember, aki időközben az öngyilkosságról értesült. Ez, habár nem tudott pontos felvilágosítást adni az életunt személyére nézve, a nyomozásnak mégis konkrét ténnyel szolgált. Elmondotta ugyanis, hogy egy ismerőse a múlt héten a kórházban feküdt, és az egyik betegől, aki ugyanazon kórteremben feküdt, aranyórát és aranyláncot kapott. Az adakozó cselekedetét azzal indokolta, hogy életuntnak érzi magát s nincs már semmire sem szüksége. A rendőrség a bejelentés alapján megindította a nyomozást, hogy a személyazonosságot megállapíthassa.

— **A postatiszt rágalmazója.** A fiumei büntetőtörvényszék ma ítélkezett *Cergnevič* Mihály felett, aki egy kétszáz koronáról szóló utalványt akart feladni a postán, az átvevő postatisztnek azonban csak 100 koronát adott át. Amikor *Cante* Ernő postatiszt a hiányzó pénzt követelte, *Cergnevič* a postatisztet azzal vádolta meg, hogy a pénzt már magához vette. *Cergnevič*et a törvényszék rágalmazásért 100 korona fő- és 40 korona mellék-büntetésre ítélte.

— **A számvetés új módszere.** Egy külföldi tudós mérnök a számvetés új módszerét találta fel, amelynek segítségével a legnehezebb számvetési feladatokat bármilyen nagy számokkal, pl. kamatok kamatját, biztosítási, életjáradéki vagy egyéb kereskedelmi számműveleteket pillanatnyi gyorsasággal és az egyszeregy műveletéhez hasonló könnyűséggel lehet megfejteni. Nem mnemotechnikai művészet, nem ritka természeti csodás adomány ez az új számvetési módszer. *Dr. Ferrol* F. berlini mérnök ez a kiváló tudós, aki számvetési rendszerével mindenütt, ahol eddig fellépett, nagy meglepetést keltett és áitaiános elismerést aratott, nagy-nagy számoló mesterek, szakemberek, a sajtó dicséretei szólnak felőle. A magántisztviselők egyesülete a külföldi társegyetek útján infor-

mációkat szerzett be *dr. Ferrol* előadásairól. A beérkezett adatok alapján az igazgatóság elhatározta, hogy alkalmat nyújt az egyesület tagjainak és az érdeklődő közönségnek ezt az egészen új alapon nyugvó számvetési módszert megismerni és meghívta *dr. Ferrol*t, hogy előadást tartson és itt is megismertesse módszerét. *Dr. Ferrol* a meghívást elfogadta és előadását holnap kedden, 23-án este 7 órakor fogja az Európa-szálló nagytermében megtartani. Ezen az előadáson a tagok díjtalanul vehetnek részt, vendégeket is szívesen látnak.

— **A villamos vezeték csalója.** A rendőrséghez a napokban több uricsaládtól feljelentés érkezett. Valamennyi feljelentő arról panaszkodott, hogy a *Servici Publici* egyik alkalmazottja járt náluk, aki azzal az ürüggyel, hogy a villamos vezetékét akarja ellenőrizni, meglöptá őket. Ma is beállított egyik családhoz egy aránylag jól öltözött fiatal ember, aki a közszolgáltatási hivatal nevében óhajtott a villamos berendezést megvizsgálni. A mit sem sejtő család természetesen megadta ehhez az engedélyt s a villamos ellenőr addig járt-kelt a lakásban, amíg a hálószoba egyik éjjeli szekrényéről el nem emelt egy aranyórát. A háziasszony azonban észrevette az enyveskezü ellenőr működését s utasította cselédjét, hogy telefonáljon a rendőrségre. Mikor az idegen ezt meghallotta, az ellopott órát az egyik ágy alá dobta s aztán gyorsan távozni akart. A házbeliek azonban addig tartották szóval, amíg csak a detektív meg nem érkezett. A detektív a villamos ellenőrt a rendőrségre kísérte, ahol kiderült, hogy semmi köze sem volt a villamos vezetékhez. Megállapították, hogy *Glanz* Mihály győri születésű 23 éves csavargó, aki a vidéken már számos hasonló csalást elkövetett s mindenütt mint villamos ellenőr szerepelt.

— **Gyermekgyilkos anya szállítása.** Az Ungaro-Croata „Zagreb” gőzöse tegnap reggel Zarából idehozott egy *Orsich* nevű asszonyt, aki egy évvel ezelőtt megölte törvénytelen gyermekét. Az asszonyt a zárai esküdtszék tíz évi börtönrre ítélte s most erős fedezett mellett *Laibach*ba viszik, ahol büntetését fogja kitölteni.

— **Elítélt hajótolvaj.** *Pesenti* Gyula, a Lloyd-gőzös egyik hajójáról több géprészelt ellopott és azokat az óvárosban eladta. A törvényszék ma tárgyalta a bűnügyet s *Pesenti*t egy havi fogházra ítélte.

— **Fertőző betegségek kimutatása.** A tisztí főorvosi hivatal most bocsátotta ki az elmúlt hét fertőző betegségeinek kimutatását. A jelentés szerint három himlő, egy skarlát, 37 bárányhimlő, két tifusz s egyéb fertőző megbetegedések fordultak elő.

Az említettek kivül *Susákról* két bárányhimlős, *Jelkaról* egy tifuszos és *Jurdaniról* egy trachomás beteget szállítottak a fiumei kórházba.

— **Tolvaj cselédeány.** *Meider* Ignác vendéglős ma feljelentést tett a rendőrségen egyik megszökött cseléde ellen. A feljelentés szerint *Német* Teréz nevű cseléde feltörte a kórházban betegen fekvő *Gueis* Róza szakácsnő börtöndjéit s onnan 37 koronát lopott el. A cselédeány ezután megszökött s állítólag hazautazott. A rendőrség keresi a tolvaj leányt.

— **Világot akar látni.** *Scaraventi* Mihály munkás szombatn délelőtt megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy két nap óta eltűnt 12 éves *József* nevű fia. A fiu eltávózása előtt azt mondta játszótársainak, hogy a „Carpathiá”-val Amerikába megy. A rendőrség még a hajó indulása előtt nyomozott a szökevény után a hajószemélyzet azonban nem tudott róla. Azt hiszik, hogy *Scaraventi* Triesztbe szökött s valószínűleg onnan akar Amerikába menni.

— **A kikötőből.** Május 21. *Érkezett:* „*Voltorno*” angol gőzös *Hullból*, 50 tonna bádoggal, 20 tonna vassal, 10 tonna üres zsákkal; „*Sarajevo*” osztrák gőzös *Triesztből* üresen.

Indult: „*Rákóczy*” magyar gőzös *Valenciába*, 55 tonna fával, 20 tonna cukorral, 40 tonna burgonyával és 10 tonna paraffinnal.

— **Abbázia vendégei.** A szomzédos *Abbázia* fürdő- és üdülőhelyet 1911 január 1-étől május 17-éig összesen 18645 fürdővendég és 1916 átutazó, tehát összesen 20.560 idegen látogatta meg. Május 11-étől május 17-éig 832 fürdővendég látogatta meg

a fürdőhelyet. A május 17-én ott üdülők száma 2071 volt.

Távirat ◀▶ Telefon

Repülőgépkatasztrófa Párisban.

Az első jelentés.

(Érkezett vasárnap délután 2 órakor.)

Budapest, máj. 21.

Párisban nagy katasztrófa történt ma reggel. A Páris melletti mezőn repülőgépeken indultak el a versenyzők a páris-madriði távolsági utra, midőn a legnagyobb repülőgép hirtelen lezuhant a tömegre. Számosan halálosan megsebesültek, köztük Monis francia miniszterelnök, ki belehalt sebeibe. Berteaux hadügyminiszter haldoklik. A lezuhant repülőgép utasai szintén meghaltak. Számos sebesült.

Hogy történt a szerencsétlenség?

PÁRIS, máj. 22. A katasztrófa rettenetes volt. *Train* aviatikus reggel 6 óra 31 perckor indult el monoplánjával, amelyen még egy utas tartózkodott. A reptőlógép gyorsan indult, de nehezen emelkedett a magasba. Az volt az impresszió, hogy igen nehezen halad a repülőgép. A monoplán mintegy fél kört irt már le a pilónokon belül, amikor *Train* látta, hogy ingadozó gépével nem jól indult és ezért le akart szállni. Éppen akkor közeledett arra egy csapat lovasrendőr s *Train*, hogy ezekre rá ne zuhanjon, jobbra kormányozta az aeroplánt. Ez a manőver végzetes volt, mert a gép oldalt billent és egy szempillantás alatt villámgyorsan lecsuszott orrával a földre s maga alá temette *Monis* miniszterelnököt, *Berteaux* hadügyminisztert és *Deutsch de la Meurthe* ismert aviatikai mecénást, akik kíséretükkel a tribünök felé haladtak. A kíséret tagjai és a közönség közül többen a repülőgép roncsai alá kerültek. *Berteaux* hadügyminiszter több sebből vérezett és egyik karja tőből elszakadt. A szerencsétlen miniszter nyomban meghalt.

Monis miniszterelnök és *Deutsch de la Meurthe* sárosan és vértől borítva kerültek elő az aeroplán roncsai alól. A tömeg még mielőtt *Berteaux* halálának híre elterjedt, sirásra fakadt.

A hadügyminiszter halála.

PÁRIS, máj. 22. *Berteaux* minisztert a katasztrófa színhelyéről rögtön bevitték az aviatikai telep-orvosi szobájába. A jelenvolt katonai orvosok megvizsgálták a minisztert s megállapították, hogy *Berteaux* már halott. A balkarja elszakadt testétől s a nyaka össze volt zúzva. A lezuhanó aeroplán sebesen forgó propellerjének egyik szárnya vágta el a karját és a nyakát.

A miniszterelnök sérülése.

PÁRIS, máj. 22. Alig történt a katasztrófa, a versenytéren híre kelt, hogy *Monis* miniszterelnök és *Berteaux* hadügyminiszter meghaltak. A hír futótüzként terjedt el s csak később tudták meg a városban, hogy *Monis* miniszterelnök még él, sérülése azonban halálos.

Monis miniszterelnököt véresen húzták elő a repülőgép romjai alól. Először a mentők vették ápolásba, majd a belügyminiszteriumba, később pedig a kórházba vitték.

Deutsch De la Meurthe nem szenvedett súlyos sérüléseket és két-három napon belül felgyógyul.

Monis állapota.

PÁRIS, máj. 21. A reggeli kilenc órakor kiállított orvosi jelentés *Monis* miniszterelnök állapotáról a következőket adja tudomásul: A miniszterelnök jobb kezén csonttörést, ajkán és az arcán zuzódásokat szenvedett, azonkivül orrcsontja is eltört. A beteg mell- és has-

fájdalmakról panaszkodik. A miniszterelnök állandóan eszméletlenül van és megadással túrte törött lábainak visszaigazítását s az arcán levő sebeinek összevarrását. A kormányelnök elől eltitkolták Berteaux hadügyminiszter halálát.

Az aviatikus megmenekült.

PÁRIS, máj. 22. Az aviatikus és az utas teljesen sértetlen maradt. *Train* a katasztrófa pillanatában úgy viselkedett, mintha elvesztette volna az esztét.

Az aviatikusok leszállása.

PÁRIS, máj. 22. A miniszterek tanácskozásra gyűltek össze az Elysée-be. A hadügyminiszterium ideiglenes vezetésével Cruppiet bízták meg.

A szerencsétlenség után Dupuy, a versenyt rendező „Petit Parisien” szerkesztője kijelentette, hogy a versenyt megsemmisíti, az aviatikai-bizottság azonban holnapra tüzte ki a versenyt folytatását. Az előzőleg elindult aviatikusok közül Gilbert Pont le Voyban leszállt és nem megy tovább, Garros 10 óra 10 perccor Angoulêmeben szállott le.

Monis fia a katasztrófáról.

PÁRIS, máj. 22. *Monis* miniszterelnök fia, bár lábán meglehetősen súlyos zúzódásokat szenvedett, sok ismerősét fogadta és ezeket mondotta el a katasztrófáról: A baleset idején egy csapat lovasrendőr állott a nézők és a versenypálya pilónjai között. Az aviatikus, aki rosszul repült, le akart ereszkedni a földre, de miután látta, hogy a lovasrendőrökre eshet, hirtelen fordulattal jobbra kormányozta gépét. A repülőgép elhajolt utjából és teljes gyorsasággal feléjük zuhant. *Monis* fia megragadta atyja vállát és a földre rántotta, hogy össze ne zuzza a repülőgép nehéz teste. Ő maga is sérülést szenvedett a lábán. Az egész csoport porfelhőbe burkolva répfagyasztó kiáltások között maradt az aeroplán roncsai alatt.

A turarepülés feltételei.

PÁRIS, máj. 22. A „Petit Parisien” által rendezett páris-madridi repülőgépversenyt, mely tegnap oly súlyos katasztrófával kezdődött, két ország közönségének feszült figyelmé kísérté. A távolság körülbelül 1100 kilométerre volt tervezve s az utat három szakaszra osztották: Páris—Angoulême, Angoulême—Saint Sebastien és Saint Sebastien—Madrid. A versenyzőknek öt-öt perces időközökben kellett volna indulni. Ez a verseny a legérdekesebbnek legnehezebbnek ígérkezett valamennyi eddig rendezett turarepülés között. Különösen az a rész tette volna erős próbára a versenyzőket, a melyik Spanyolországra esik. San Sebastienből a tenger szintjéről indultak volna az aviatikusok. Az indulás helye 23 méter magasban fekszik, míg Madridban a célpont 705 méterre van a tenger szintjétől. A repülés közben, míg a hegységeken átkelnek, Aranda-de-Duero és Buitrago között 1250, sőt 1640 méter magas pontokon kellett volna átszállaniuk. A „Petit Parisien” dija 100.000 frank. A versenyre huszan jelentkeztek; tizen biplánnal és ugyancsak tizen monoplánnal. A versenyzők: Védriens, André Frey, Weyman, Chevalier, Maillols, Prince de Nissols, Mamet, Amerigo, Barillon és Le Lasseur, de Ranzay egyfedelűn, Pierre Divertani, Ladougue, Frank Barra, Bobba, André Deaumont, Carros, Gibert, Train, Léonce Garnier és Verrept kétfedelűn. A versenyzőkhöz a hadügyminiszter megbízásából több aviatikus tiszt is csatlakozott, akik a francia határig kísérték volna el a többieket.

A repülőversenyt betiltották.

PÁRIS, máj. 22. A páris-madridi repülőversenyt a hatóságok nyomban a katasztrófa története után betiltották. A sebesülteket a kórházba szállították.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, május 22. A képviselőház mai ülésén *Berzeviczy* Albert elnököl.

Folytatják a kultuszterca tárgyalását.

Az első szónok ma

Szász Károly, aki hosszan foglalkozik a közoktatásügyi tárca költségvetésével. A városoknak a harmadik egyetemért való versengését szomorúnak tartja, mert nem a városoknak, hanem egy országnak van szüksége a harmadik egyetemre. Foglalkozik a budapesti egyetem helyzetével. A bajok orvoslására a numerus clausus t ajánlja oly értelemben, hogy a felesleget elkezelték s a harmadik egyetemre osszák be. Ezért az kívánja, hogy a harmadik egyetemet is a fővárosban állítsák fel. Követeli a második műegyetemet, melyet Szegeden kíván felállíttatni. Kéri a minisztert, hogy kulturális célokra minél többet áldozzon. Üdvözli a jogi szakoktatás reformját. A javaslatot elfogadja.

Szász József azt hangoztatja, hogy ha az állam fedezni kívánná a felekezeti iskolák s felekezeti kultura összes költségét, akkor az óriási anyagi teher alatt összeroppanna. A tételt elfogadja.

Molnár János ama nézetének ad kifejezést, hogy a polgári házasság törvénybe iktatása óta hangosak a szabaddóművesek, csökkent a szülői szeretet, eldurvult a sajtó hangja s több öngyilkosság történik. Követeli a felekezeti különiség eltörlését. Támadja a páholyokat, visszatartja a kongregációk ellen intézett alaptalan támadásokat. A költségvetést elfogadja.

Az elnök ezután szünetet rendel el. Szünet után

Molnár János folytatja beszédét, majd határozati javaslatot nyújt be, hogy a Ház utasítsa a kormányt a katolikus autonomiáról szóló törvényjavaslat azonnali benyújtására.

Lukács György munkapárti a középiskolák egyesítését követeli, hogy a tanulók bármely tudományos pályára léphessenek. A javaslatot elfogadja.

Az ülés ezzel véget ért.

A király beteg.

BÉCS, máj. 22. A „Neue Freie Presse” tegnap este rendkívüli, gépirásos különkiadást adott ki, melyben azt közli, hogy *Neusser* dr. orvostanár, akit sürgősen Budapestre hívtak, szombaton elutazott a magyar fővárosba s onnan Gödöllőre ment, ahol a királynál kihallgatáson jelent meg, noha hivatalosan azt állítják, hogy a király egészségi állapota kitűnő. Budapesti magánforrásokból érkező értesülések szerint, mint a különkiadás állítja, az utóbbi napokban az uralkodó állapotában olyan jelességek ujultak ki, melyek aggodalomra adnak okot.

A király ugyanis hosszabb ideig önkívületi állapotba esett, amelyből még most sem épült fel teljesen, amennyiben rendkívül fáradtnak érzi magát s nyomott kedélyállapotban van, amit az idős kor csak fokoz. Ezért kellett *Neusser* dr. tanárt sürgősen a királyhoz hívni, aki alapos vizsgálat után feltétlen nyugalmat és minden lehetséges óvintézkedést ajánlott. Erre való tekintettel a király, akinek a héten Bécsbe kellett volna visszatérnie, bizonytalan ideig Gödöllőn marad, hogy állapotában minden változás elkerülhető legyen.

A király nem beteg.

BUDAPEST, máj. 22. Illetékes helyen a leghatározottabban kijelentik, hogy a bécsi „Neue Freie Presse” különkiadásában a király betegségére vonatkozó hír nem felel meg a valóságnak. *Neusser* dr. tanár gödöllői útja már régebben el volt határozva, mert a pro-

fesszor személyesen is meg akart győződni intézkedéseinek foganatosításáról.

Parlamenti bizottság

a talpfák miatt.

BUDAPEST, máj. 22. A képviselőház mai ülésén szünet közben *Szterényi* József volt államtitkár indítványt jegyzett be az indítványkönyvbe, melyben parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését kéri a koalíciós kormány talpfaszereződéseinek felülvizsgálására. Az indítvány összefüggésben van *Heltai* Ferenc előadó mult-kori támadásával.

A véderőjavaslatok benyújtása.

BUDAPEST, máj. 22. *Hazai* Samu honvédelmi miniszter a képviselőház holnapi ülésén a napirend előtt benyújtja a véderőreformról szóló törvényjavaslatokat.

A szerb egyházkongresszust

feloszlatták?

ZÁGRÁB, máj. 22. Itt a szenzációs hír van elterjedve, hogy *Rohonyi* Gyula államtitkár, királyi biztos a szerb egyházi kongresszust feloszlattá. *Tomasics* horvát bán a szerb egyházi választásokat a horvát tartománygyűlési választásokkal egyidőben írta ki. A feltűnést keltő hír azonban eddig nem nyert megerősítést.

Bánffy állapota válságos.

BUDAPEST, máj. 22. *Bánffy* Dezső báró volt miniszterelnök állapota, bár a beteg hetek óta jobban érzi magát, tegnap óta válságosra fordult. A nagybeteg politikust újabb agyszélhűdés érte s az orvosok lemondtak életéről.

A pécsi nagygyűlés.

PÉCS, máj. 22. Tegnap délután tartotta meg a Justh-párt választójogi nagygyűlését, a melyen 4000 ember jelent meg. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el az általános, titkos és egyenlő választói jog törvénybe iktatásáról. *Justh* Gyula a választói jog reformjának elsőrangú fontosságáról beszélt *Buchinger* Manó pedig a szociáldemokrata-párt csatlakozását jelentette be. A gyűlésen *B. Schwimmer* Róza a feministák nevében is felszólt, beszédét azonban a folytonos ellentmondások folytán abba kellett hagynia. A nagygyűlésen rendezavarás nem történt.

A. 151/1911. sz.

3130/911. T. H. szhoz.

Hirdetmény.

Mindazok, kik a jövő, 1911/12. tanévre a fumei m. kir. állami tengerészeti akadémiába, mint bejáró növendékek felvételt óhajtanak, felhivatnak, hogy szabályszerűen kiállított folyamodvényaikat legkésőbbben folyó évi június hó 15-ig a m. kir. állami tengerészeti Akadémia igazgatóságához benyujtsák.

A jelzett határidő letelte után beérkező folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni. Tudakozódásukra az igazgatóság ad felvilágosítást.

Fiume, 1911. évi május hó 12-én.

M. Kir. Tengerészet
Hatóság.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnnyire —
Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. —: Olcsó árak.
40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula

Harmath Hedvig meghalt.
BUDAPEST, máj. 22. Harmath Hedvig, a Vigszinház művésznője, ma éjjel több heti szenvedés után meghalt.

A békéscsabai jelölések.

BÉKÉSCSABA, máj. 22. Tegnap két képviselőjelölés volt. A Justh-párt *Urszinyi* János dr. ügyvédet, a paraszt-párt pedig *Krisztóffy* József volt belügyminisztert jelölte.

Krisztóffy ma reggel Budapesten kijelentette, hogy ha a győzelemre kilátás van, úgy elfogadja a jelölést.

„BRISTOL”

szálloda, kávéház és étterem
Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.
Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

Kitüntetett Első Nagy Divatszalon

Maly-Vidali C. utóda

Alapítotott 1872. évben Fiume Aranyéremmel kitüntetve

Ő fensége Klotild főhercegnő udvari szállítója.

Női kalap modellek, bel- és külföldi gyárakból. - Augol kalap különlegességek. - Csokorszallagok és nemzeti szallagok, virágok és tollak divatekkek nagy raktára.

ISCRA ENRICO

motorerőre berendezett famegmunkáló

műhelye értesíti a t. mérnök s építész urakat, hogy gyárának megnagyobbítása után állandóan raktáron tart több különféle komplett ajtót, ablakot s különböző kereteket.

Fiume, Via Acquedotto 8. szám.
Telefon 11-56.

Med. univ.

Dr. Stejić János

volt községi orvos és a bécsi klinika hospitánsa
belső, gyermek és női betegségekben

rendel d. e. 9-11-ig és d. u. 3-4-ig.
Fiume, Via del Municipio 2. sz. 11. emelet.
(Piazza Dante). TELEFON 241.

Rómába utazók figyelmébe! Gambrinus-Halle

Luhr Bácsi „BAVARIA” Sör-sarnoka

ROMA, Piazza San Silvestro,
a főpostával szemben.

Magyar tulajdonos. - Magyar konyha.
Magyar kiszolgálás. - Magyar ujságok.

Valódi bajor és pilzeni sörök.
Olcsó árak! Olcsó árak!

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.
:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT
:: VENDÉGSZOBA. ::

Olcsó árak! Olcsó árak!

FUNDA ANTAL „Continental” szálló volt tulajdonosa.

Weiss Jacques veje Weiss Salamon Fiume-Corso.

Legdusabb választék mindennemű üveg, porcellán és lámpaárukban. - Berndorfi nickel konyhaberendezés és alpaccaezüst. Különlegességek szálloda berendezésekben

Fölvétetik

egy ügyes ügynök magánfelek meglátogatására fix fizetés és jutalék mellett. Cim a kiadóhivatalban.

„DE LA VILLE”

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákbán.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak !! helyt ad. !!

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart”

Fiumének legélénkebben szerkesztett és legjobban informált napilap a jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiumének és a környékbeli fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi magyar napilapja

„A TENGERPART”

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma.

Hirdetési árai a lap nagy példányszámához viszonyítva igen mérsékelték.

Előfizetési árai:

Egy évre --- K. 24.—
fél évre --- „ 12.—
negyedévre --- „ 6.—
egy óra --- „ 2.—

Tisztviselők fél. áron kapják „A TENGERPART”-ot, úgyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART” házhoz szállítva csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz
«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume
Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet.
[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz. Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

TURINI NEMZETKÖZI KIÁLLITÁS 1911.

A S. A. L. V. E. vezetése és a kiállítás Végrehajtó Bizottságának ellenőrzése alatt álló

SZÁLLODÁK

Minden modern kényelem. Egyenesen szállóknak készült épületek.

Új berendezés. — Központi fűtés. — Villanyvilágítás. — Fürdők. — Autóbilok az állomáson.

Grand Hôtel Victoria - - ELSŐRENDÜ - -VIA MARIA VITTORIA 33, a város központjában.
250 szoba. Szalon. 2 Lift. Étterem. Szobák fürdővel. Garage.**Grand Hôtel de l'Exposition** ELSŐRENDÜVIA SALUZZO 34. Öt percre a közp. pályaudvartól és a kiállítástól.
150 szoba. Szalon. Lift. Étterem.**Hôtel Dora**CORSO S. MAURIZIO, a királyi palota kertjével szemben.
Turin legnagyobb szállója.
500 szoba. 20 Szalon. Lift. Fürdők. Étterem.**Hôtel Meublé des Nations**VIA MADANA CRISTINA 15. Központi fekvés, közel a kiállításhoz.
80 szoba és terem. Felvonó. Fürdők.**Hôtel Meublé Donizetti**VIA DONIZETTI, a VIA ORMEA sarkán, 5 percre a kiállítástól.
100 szoba. Szalonok.**Hôtel Valentino** .. MÁSODRENDÜVIA ORMEA 38, a kiállítás bejárata mellett.
85 szoba. Szalonok.**Hôtel Meublé Stupinigi**VIA S. SECONDO, a VIA FILANGERI sarkán, az állomás mellett.
50 szoba. Szalonok.**Hôtel Meublé Crimée**VIA MONCALIERI 61, a PÓ jobb partján, a braziliai pavilonnal szemben,
a domb alján.
75 szoba. Szalonok. Garageok.**Hôtel Pension Eridano**VIA MONCALIERI 63, a PÓ jobb partján, a braziliai pavilonnal szemben,
a monumentális hid és a domboldal kertje mellett.
70 szoba. Szalonok. Étterem. Bar.**Hôtel Regina** MÁSODRENDÜCORSO REGINA MARGHERITA, a CORSO FARINI sarkán. Remek kilátás a
dombokra és az alpekre. Az Antonelliana móló és a Pó mellett.
500 szoba. — Nagy terem ünnepek és bankettek számára. — Lift.
Étterem.Felvilágosítások és szobamegrendelések végett következő címhez tessék fordulni:
Direction Générale des Hôtels de l'Exposition
Turin Via Arcivescovado 1 a. I. étage. Telefon 44-38. Sürgőnycim: SALVE.**„Mercur“ könyvnyomdai műintézet**

FIUME

Via Operai 12.

Telefon sz. 932.

Könyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlattal vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József

Nem kell többé szabónál mértéket venni!

A legszebb kész férfiruhák

kaphatók legolcsóbban csakis az

„ANGOL KIRÁLY“-hoz címzett ruháizletben

Fiume, Via del Lido 6 és Via del Molo 2. szám.

Dus választék valódi angol szövetekből készült ruhákban.
Mérték szerinti megrendelések felvételnek.

Fiume, Corso 7

Spiegl Bazár

Fiume, Corso 7

a Royal szálló alatt

Diszmu, játék, bőr, utazási, toilette és parfüm cikkek. Nipp és
diszítási tárgyak. Üveg, porcellán, zománc, kőedény és alumi-
nium cikkek. Házi és konyhaberendezés.

6 szabott ár: 54 fillér 1, 2, 3, 4, 5 korona és feljebb.

KIADÓTULAJDONOS; „A TENGEPRART“ LAPIADÓ VÁLLALAT.

Frescura Agost új üzlete

FIUME, Kossuth Lajos u. 3.

Ollók, zsebkések, beretvák, konyhakések nagy raktára.

Beretválógépek a leghíresebb gyárakból, köztük a szabadalmazott „MIWA“
beretválókészülék, mely speciális konstrukciójánál fogva s a beretvái kifűtő
:: szerkezete folytán a legerősebb szakálnövésnél teljes garanciát nyújt. ::

Nagy cipőkészlet férfiak, nők és gyermekek részére.

ROSENBERGER B.

Butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504

Comfortable PARK HOTEL MILANO

Via Principe Umberto, szemben a Staz. Centraléval (közp. pályaudv.)

Teljesen njiáalakítva! A kertekre néző egészséges fekvéssel!

Modern kényelem!

Mérsékelt árak!

Varieté-Hôtel Susák.

Estéknként varieté-előadások elsőrendű művészi erőkkal

Kezdeté 9^{1/2} órakor.

Beléptidij 1 korona.

ÉrtesítésVan szerencsém a t. közönség
b. tudomására adni, hogy a Via
delle Pile 2. számú házban a Grand
kávéház mögött a**Dreher éttermet**átvettem. Elsőrangú konyha, kitűnő
magyar és dalmát borok. Dreher-
féle világos és barna sör. Jutányos
árak, figyelmes és pontos kiszol-
gálás. Éjjel 2 óráig nyitva. Havi
előfizetések 48 és 56 K. Minden
pénteken halvacsoza. Konyhámért
a budapesti 1896-iki millenniumi
kiállításon dicséző oklevéllel kitűn-
tetve.

Tisztelettel

STÖHR KÁROLY

vendéglős.

VENIER szálló és penzió

VELENCE

Ponte Goldoni a Szt. Márk tér mellett.

Lakosztályok és szobák újonnan
berendezve villanyvilágítással, fű-
téssel és fürdővel személyenkint
2,50 lirától feljebb. Penzió 8 lirától
feljebb. Telefon 1523

Tulajd. Bertoldi és Luca.

Schönborn-Buch heim Gróf uradalmából

Polenai, Szolyvai,

Luhi Erzsébet

Elsőrendű gyógyhatású természe-
tes ásványvizek.

Főrakt.: Berger Ernőnél Telef. 1302.

Kapható minden jobb üzletben.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Governo 2, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás
(manicur, pedicur) villanyos arcmassázs (vibrations
massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltá-
volítása, tyukszemvágás stb. Diszfűlések elvállal-
tatnak. Fésűlések és hajmosások a rendelő lakásában
is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.

MILANO**Concordia szálló**a közp. pályaudvar (Stazione
Centrale) téren.

Minden kényelem!

Jutányos árak!

A Tengerpartkiadóhivatala és
szerkesztősége
a Vicolo dell' Ospedaleban
levő Wurzer ház I. emele-
tén van.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR“ NYOMDÁJÁBAN FIUME